

UCHWAŁA NR XII/109/2020
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM KORCZYNIĘ

z dnia 30 czerwca 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Nowy Korczyn na lata 2020 – 2025

Na podstawie art. 18, ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 6, ust. 2, pkt 1 ustawy dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) Rada Miejska w Nowym Korczynie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowy Korczyn na lata 2020 –2025, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowy Korczyn.

§ 3. Z dniem podjęcia niniejszej Uchwały traci moc Uchwała nr V/24/2011 Rady Gminy Nowy Korczyn z dnia 24 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Nowym Korczynie

Kazimiera Gołdyn

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6, ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Uchwałą nr V/24/2011 Rady Gminy Nowy Korczyn z dnia 24 stycznia 2011 r. nie zawiera programu dotyczącego ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W związku z powyższym uzasadnione było opracowanie nowego gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wraz z programem ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Mając na uwadze powyższe podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni zasadne.

**Załącznik
do Uchwały Nr XII/109/2020
Rady Miejskiej w Nowym Korczynie
z dnia 30 czerwca 2020 roku**

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W
RODZINIE
NA LATA 2020 - 2025**

Nowy Korczyn 2020

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu	4
III.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	5
IV.	Charakterystyka środowiska lokalnego i analiza problemów społecznych na terenie Gminy Nowy Korczyn	9
V.	Adresaci Programu	13
VI.	Realizatorzy i współrealizatorzy/partnerzy	13
VII.	Pozytywne czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu	14
VIII.	Negatywne czynniki w realizacji Programu	14
IX.	Cele programu	15
X.	Wdrażanie programu	16
XI.	Harmonogram realizacji Programu	16
XII.	Przewidywane efekty i rezultaty.....	17
XIII.	Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu	18

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Gmina Nowy Korczyn od kilkunastu lat podejmuje liczne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one skierowane zarówno do osób doznających przemocy (pomocowe), jak i do osób stosujących przemoc (interwencyjne). Między innymi jednym z takich działań było powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach, którego funkcjonują grupy robocze.

Odbywają się też liczne szkolenia podnoszące kwalifikacje osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy, w tym dla pracowników „pierwszego kontaktu” m.in. pracowników socjalnych, policjantów, nauczycieli, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia, pedagogów szkolnych i psychologów.

Pomimo licznych działań w dalszym ciągu zjawisko przemocy w rodzinie stanowi jeden z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w Gminie Nowy Korczyn. Konieczne jest zatem w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc. Również wskazana jest dalsza pomoc odpowiednich służb do realizacji profesjonalnych działań z zakresu przeciwdziałania temu zjawisku, a także działania w kierunku skutecznego pomagania osobom z obu tych grup. Ważna jest też stała edukacja społeczeństwa, mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, jak też roli kobiety i mężczyzny w życiu rodzinnym i społecznym. Między innymi służyć ma temu opracowywanie i realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
- Uchwała Nr X/63/2011 Rady Gminy w Nowym Korczynie z dnia 7 czerwca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Nowy Korczyn.

Zgodnie z zapisem w art. 6, ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz.218) oraz innych ustaw do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Definicja przemocy w rodzinie

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: **przemoc w rodzinie** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – należy przez to rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. *jest intencjonalna* – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
2. *występuje dysproporcja sił* – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
3. *narusza prawa i dobra osobiste* – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę narusza prawa i godność drugiego człowieka (członka rodziny);
4. *powoduje cierpienia i szkody* – osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc w rodzinie przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

Rodzaje przemocy

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. *przemoc fizyczna* – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
2. *przemoc psychiczna* – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doświadczającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
3. *przemoc seksualna* – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;

4. *przemoc ekonomiczna* – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;

5. *zaniedbanie* - to ciągle niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doświadczająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

Cykle przemocy

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. *faza narastania napięcia* – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doświadczająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2. *faza ostrej przemocy* – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doświadczające przemocy wzywają Policję, szukają pomocy;

3. *faza miodowego miesiąca* - jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą łyzy i prezenty.

W tej sytuacji osoba doświadczająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać „sprawcy” drugą szansę.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje „ofiara” w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy w rodzinie

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniami charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy w rodzinie, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- usprawiedliwiające przemoc,
- przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje,
- przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.

Skutki przemocy w rodzinie

Skutki przemocy w rodzinie to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m. in. sińce, obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),

- objawy społeczne (m. in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m. in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualną wykraczającą poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, tj. najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniami zachowania związanymi z trudnością kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych, oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”. Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu. W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi. Olbrzymie koszty przemocy w rodzinie, jak widać, ponoszą nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwo.

IV. Charakterystyka środowiska lokalnego i analiza problemów społecznych na terenie Gminy Nowy Korczyn

Gmina Nowy Korczyn położona jest w północno – zachodniej części województwa świętokrzyskiego, jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne stanowią 76,9 %, jej obszar, a ilość gospodarstw rolnych wynosi 1765. Lasy i grunty leśne stanowią 8,27 %. Przez teren gminy przepływają dwie rzeki: Nida i Wisła, które zajmują ponad 340 ha powierzchni gminy.

Gospodarczo jest to rejon rolniczy, użytki rolne zajmują ok. 77% powierzchni terenu, żyzne gleby, korzystne warunki klimatyczne i małe zanieczyszczenie środowiska sprzyjają uprawie zbóż, roślin okopowych oraz pastewnych i związanej z tym hodowli bydła mlecznego i trzody chlewnej. Gmina słynie przede wszystkim z uprawy fasoli i ziemniaków. Przemysł jest słabo rozwinięty, głównie jest to przemysł rolno – spożywczy. Brak jest dużych zakładów przemysłowych. Poza tym prowadzą działalność małe zakłady handlowe i usługowe.

Przez gminę przebiega [droga krajowa nr 79](#) z [Bytomia](#) do [Warszawy](#) oraz [droga wojewódzka nr 973](#) z [Tarnowa](#) do [Buska-Zdroju](#).

W poniższych tabelach przedstawione są dane demograficzne dotyczące mieszkańców Gminy Nowy Korczyn.

Tabela nr 1: Dane demograficzne – liczba osób zamieszkujących w Gminie Nowy Korczyn (zameldowanych na pobyt stały)

Rok	2017	2018	2019
Kobiety	3040	2996	2979
Mężczyźni	2986	2948	2906
Ogółem	6026	5944	5885
W tym: dzieci i młodzież do 18 roku życia	964	954	983

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Nowy Korczyn

Tabela nr 2: Dane demograficzne – struktura porównawcza w wieku mieszkańców Gminy Nowy Korczyn

Rok	2017	2018	2019
Ilość osób w wieku produkcyjnym	3634	3590	3546
Ilość osób w wieku poprodukcyjnym	1428	1400	1356

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Nowy Korczyn

Poniżej przedstawiono dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie Gminy Nowy Korczyn według Powiatowego Urzędu Pracy w Busku-Zdroju (tabela 3-4).

Tabela nr 3: Poziom bezrobocia w gminie Nowy Korczyn

Rok	Ogółem	w tym: kobiety	w tym: mężczyźni	Z prawem do zasiłku (ogółem)
2017	119	67	52	13
2018	90	50	40	6
2019	108	62	46	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Busku-Zdroju.

Tabela nr 4: Wybrane kategorie bezrobotnych w gminie Nowy Korczyn

Rok	Do 25-tego roku życia	Do 30-go roku życia	Powyżej 50-tego roku życia	Długotrwale bezrobotni
2017	34	48	33	62
2018	20	38	27	57
2019	15	33	27	51

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Busku-Zdroju

Tabela nr 5: Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Korczynie (2017 - 2019 rok):

Liczba Niebieskich Kart		
2017	2018	2019
14	12	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPS w Nowym Korczynie

Tabela nr 6. Liczba Niebieskich Kart złożonych w roku 2017, 2018 i 2019

Liczba Niebieskich Kart	2017	2018	2019
Liczba NK złożonych w danym roku	14	12	17

w tym założonych przez:			
Pomoc społeczna	1	2	3
Policja	13	10	14
Ochrona zdrowia	0	0	0
Oświata	0	0	0
GKRPA	0	0	0

Zespół Interdyscyplinarny

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi przedstawiciele:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie;
- Komisariatu Policji w Solcu-Zdroju;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju;
- Oświaty na szczeblu gminnym;
- Służby zdrowia;
- Organizacji pozarządowej z terenu Gminy Nowy Korczyn;
- Punktu konsultacyjnego w Nowym Korczynie.

Udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie podejmuje szereg działań wspierających, które kierowane są do rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Działania mają na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego funkcjonowania, a co za tym idzie zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków do opieki i harmonijnego rozwoju. Mając na względzie dobro dziecka i rodziny w roku 2016 tutaj Ośrodek zatrudnił asystenta rodziny, który prowadzi prace z rodziną. Obecnie swoim działaniem asystent rodziny obejmuje 11 rodzin.

Biorąc pod uwagę skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Nowy Korczyn uzasadnione jest opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2020-2025 oraz wdrażanie działań zaplanowanych w nim do realizacji.

V. Adresaci Programu

Adresatami Programu są:

- mieszkańcy Miasta i Gminy Nowy Korczyn;
- osoby dotknięte przemocą w rodzinie;
- osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- świadkowie przemocy;
- profesjonaliści /osoby zaangażowane w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz instytucje/organizacje zajmujące się tym problemem.

VI. Realizatorzy i współrealizatorzy/partnerzy

Realizatorami/partnerami programu są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie;
- Komisariat Policji w Solcu Zdroju;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Korczynie;
- Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Busku Zdroju;
- Prokuratura Rejonowa w Busku Zdroju;
- Urząd Miasta i Gminy w Nowym Korczynie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Busku Zdroju;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Busku Zdroju;
- Zakłady Opieki Zdrowotnej;
- Organizacje pozarządowe z terenu Miasta i Gminy Nowy Korczyn;
- Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły);
- Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze.

VII. Pozytywne czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

Do pozytywnych czynników umożliwiających realizację Programu należą:

- akty prawne regulujące system przeciwdziałania i rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie;
- dobra współpraca i przychylność władz samorządowych;
- realizowana procedura „Niebieskie Karty”;
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i dzielnicowych;
- gotowość do współpracy służb, instytucji i organizacji pozarządowych;
- podnoszenie kwalifikacji i ciągłe doskonalenie zawodowe osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zaangażowanie osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- postrzeganie przemocy jako jednego z najpoważniejszych problemów społecznych;
- zwiększająca się świadomość społeczna na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- silne więzi rodzinne.

VIII. Negatywne czynniki w realizacji Programu

Do negatywnych czynników utrudniających realizację Programu należą:

- występowanie sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa, a możliwością ich zastosowania w praktyce przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości;
- nadal funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy w rodzinie;
- występowanie w rodzinach patologii (m.in. alkoholizm i przestępczość);
- rozpad więzi rodzinnych;
- ubóstwo;
- niski poziom wiedzy społecznej nt. możliwości korzystania z pomocy;
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów;
- bierność świadków przemocy w rodzinie (rodzina, środowisko sąsiedzkie);
- niska skuteczność oddziaływań terapeutycznych wobec osób uzależnionych;

- niewystarczająca skuteczność oddziaływań interwencyjno - motywacyjnych wobec osób stosujących przemoc;
- brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje eksmisji sprawców przemocy;
- niewystarczająca skuteczność działań związanych z ochroną osób doznających przemocy;
- niewystarczająca współpraca instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz placówek leczenia odwykowego (słaby przepływ informacji – czynnik ludzki, niedopracowane procedury);
- problem wypalenia zawodowego osób/służb realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- brak wystarczających środków finansowych na funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.

IX. Cele programu

Cel główny to: przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Nowy Korczyn.

Cel główny jest realizowany poprzez *cele szczegółowe*:

1. Interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach działań interwencyjnych – procedura „Niebieskie Karty”.
2. Zwiększenie skuteczności działań motywacyjno – interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
4. Podniesienie skuteczności działań służb świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy.
6. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Nowy Korczyn wobec zjawiska przemocy.
7. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

X. Wdrażanie programu

Działania:

- powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- współpraca w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; izolowanie osób doznających przemocy w rodzinie;
- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, medyczne oraz socjalne;
- współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom;
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- monitorowanie sytuacji rodzin uwikłanych w przemoc;
- praca socjalna;
- prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych uświadamiających zagrożenia płynących z przemocy;
- organizowanie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu podniesienia i doskonalenia swoich umiejętności oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem;
- seminaria, konferencje dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w celu wymiany doświadczeń;
- upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

XI. Harmonogram realizacji Programu

Program realizowany będzie na terenie Gminy Nowy Korczyn w latach 2020 - 2025. Wdrażanie programu rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji w ramach Programu będą wdrażane w formie ciągłej.

XII. Przewidywane efekty i rezultaty

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć przede wszystkim poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2025 planuje się osiągnąć następujące efekty:

1. Ustawiczne działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych.
1. Świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy w rodzinie, jak dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawno-moralnych przemocy w rodzinie.
4. Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy.
5. Nabycie przez rodziców wiedzy i umiejętności na temat właściwych ról i postaw.
6. Zwiększenie efektywności pracy pracowników służb i instytucji udzielających pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Nowy Korczyn wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

XIII. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2020–2025 są środki finansowane z budżetu gminy, ponieważ przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U z 2019 r. poz. 2277) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218).

ZAKOŃCZENIE

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc występuje od zawsze i dlatego należy podejmować wszelkie działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Niezmiernie istotna jest tutaj współpraca, zaangażowanie oraz wysiłek wszystkich służb, reagujących na problemy społeczne, ukierunkowany na przeciwdziałanie temu zjawisku i udzielaniu wsparcia.

Niniejszy dokument został przygotowany przez:

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Korczynie